

[J. P. Nielsen.]

laant. I de sidste 6 Aar er der til Landbruget i Sønderjylland skaffet 39 659 000 Kr., deraf 1 456 000 Kr. til Driftslaaneforeninger.

Det var ganske interessant at se den Henvendelse, vi fik fra Sognefogderne. Det ærede Medlem lever jo ikke nede blandt den sønderjydske Befolkning, ellers vilde det ærede Medlem have lært, at naar man sætter en saadan Henvendelse i Gang, maa man passe paa, for Sønderjyderne er meget hurtige i Vendingen, de kan let løbe løbsk, man maa passe paa, de ikke løber af Sporet. Det er indlysende, at denne Henvendelse er blevet sendt for tidligt. Det ærede Medlem forelagde Lovforslaget her den 17. om Eftermiddagen, men allerede den 18. holdt Sognefogderne Møde i Haderslev og vedtog Henvendelsen. Det er jo ganske givet, at det har været lavet i Forvejen.

Hvis vi ser paa, hvad de enkelte Amter har faaet, kommer Haderslev Amt ind som en smuk Nr. 1. Af den Sum, som den sønderjydske Laanekasse siden 1927 har udlaant i direkte Laan og til den saakaldte Jordfordeling, har Haderslev Amt faaet 4 455 289 Kr., Aabenraa Amt 2 144 000 Kr., Sønderborg Amt 911 500 Kr. og Tønder Amt 2 892 000 Kr. Altsaa, Haderslev Amt har faaet langt den største Del af Hjælpen, og det samme er Tilfældet for de andre Beløbs Vedkommende.

Af selvstændige Landbrug findes der i Sønderjylland ca. 11 400, og af dem har Laanekassen ydet Laan til ca. 3 500 eller ca. 30 pCt.; en tilsvarende Procentdel har faaet Landeværnets Midler. Det vil sige, at der gennem disse Institutioner er blevet sat 3die, 4de og ofte 5te Prioriteter i Landbrugsejendomme.

Nu vil jeg hævde, at der efterhaanden er en anden Stemning, der gør sig gældende i Sønderjylland, og det er den, om det nu ogsaa er heldigt med disse mange Laaneinstitutioner. Vi har i hvert Fald et Par Laaneinstitutioner flere end det øvrige Land; vi har Sønderjyllands Kreditforening, vi har Statens Hypoteklaanefond, og foruden Bankerne og Sparekasserne har vi Sønderjyllands Laanekasse, og endelig har vi Landeværnet, og vi har Driftslaaneforeningerne. Man siger, at naar vi har alle disse Laaneinstitutioner, er det da givet, at det animerer Folk til at tage Laan; hvad skal man ikke skal laane i dem? Og Resultatet er selvfølgelig, at Sønderjylland er blevet mere forgældet end den øvrige Del af Landet.

Nu kan man spørge: Hvorledes stiller den sønderjydske Befolkning sig i al Al-

mindelighed til alt dette Laaneri? Ja, jeg vil hævde, at de tre Fjerdedele af den sønderjydske Befolkning er lede og kede af den Del af Befolkningen, der stadig løber rundt og plager den gamle Del af Landet for at faa nye Laan. Man siger som saa, at den øvrige Del af Danmark absolut maa faa det Indtryk, at den sønderjydske Befolkning er daarligere og har mindre Energi end Landets øvrige Befolkning, fordi man stadig ser disse Mennesker løbe rundt og lave Møder, skælde ud paa danske Forhold og stadig kræve nye Laan. Det faktiske Forhold er altsaa, at $\frac{3}{4}$ af den sønderjydske Befolkning klarer sig uden at rende til Staten og forlange Støtte, og af Landboerne klarer de $\frac{2}{3}$ sig udmærket uden at faa Statslaan eller Statsstøtte i nogen Henseende.

Der bør her gøres opmærksom paa, at det er ikke hele den sønderjydske Befolkning, der er med i de Bevægelser, der foregaar dernede, det er kun en lille Del, som stadig ikke kan faa Laan eller Understøttelse nok fra den øvrige Del af Landet. Det er de samme Folk, der gaar igen Gang paa Gang, der mangler kun een, det er Cornelius Petersen, ellers har de alle været med i alle de Bevægelser, der har været. Den Erhvervskommission, som det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal som Statsminister nedsatte, kom jo ogsaa til det Standpunkt, at man maatte holde op med det Laaneri. Det blev i Erhvervskommissionen drøftet, hvorvidt man skulde udlaane flere Midler til Sønderjylland, den sønderjydske Laanekasses Bestyrelse var tilkaldt til Møde i Sønderjylland for at gøre Rede for dette Forhold. Forskellige Medlemmer af den sønderjydske Laanekasse animerede Erhvervskommissionen til i sin Betænkning at give Udtryk for, at man maatte have flere Midler til Udlaan, for Sønderjyllands Erhvervsliv var endnu ikke saneret, men Erhvervskommissionen enedes om, at det gik ikke, der var Gæld nok i Sønderjylland, og dette Laaneri var af det onde og burde høre op.

Man kan saa spørge, om de, der faar disse Laan, da er tilfredse. Jeg behøver blot at henpege paa Møderne og de Resolutioner, der bliver vedtaget der — nu er det jo godt i Gang igen nede hos os, og man maa sige, at det langt overgaar, hvad vi fra Arbejdernes Side kan sætte i Værk. Den sidste Resolution, som er vedtaget, — ogsaa paa Foranledning af de 4 unge Landmænd fra Haderslev Amt — blev vedtaget paa et Møde Lørdag den 14. Marts i Rødekro, og hvad siger man i